

Paula Roc

Cirurgies perfectes,
cors imperfectes

fanbooks

Fanbooks

© 2013 Paula Roc
© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Estrella Polar, Pedro i Pons, 9-11, 11 planta,
08034 Barcelona

Disseny original de la coberta: Jordi Rins
Fotografia: Getty Images

Primera edició: juny del 2013

Fotocomposició: Víctor Igual, s.l.
Impressió: Limpergraf
Dipòsit Legal: B. 12.589-2013
ISBN: 978-84-15745-13-6

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Magda / Robert

El fred de vegades glaça els peus, però també pot glaçar els dits, les mans o la punta del nas. A la Magda, li semblava que el fred d'aquell hivern també li havia glaçat la sang. Estava tranquil·la, com si tot hagués quedat paralitzat; es trobava en una mena de Nirvana pel qual es movia amb parsimònia, feliç d'haver deixat tanta angoixa i ansietat. Somreia als seus pares durant els dies de celebració o assentia mentre en Cristo li explicava que es volia comprar una nova moto, una Ducati amb la qual no correria tant, però sentiria molt millor la força del motor. Però a ella, si l'haguessin punxat, no li haurien tret sang. No sentia res; ni felicitat, ni mal humor, ni palpitations com el darrer trimestre, quan feia la primera rotació a Barcelona. Havia arribat a pensar que potser era el seu poble el que l'enterbolia. I, encara que pogués semblar que aquell fet l'havia de preocupar, ella se sentia tranquil·la d'haver retrobat, per fi, la calma.

Però el dia que algú va trucar al timbre de la porta de casa dels seus pares, va saber que s'havia enganyat durant tot aquell temps.

—Magda! És per tu, nena! —va cridar la seva mare, amb un to de veu excessivament emocionat.

La Magda estava llegint un llibre sense gaire interès, mentre escoltava The Albertans i el seu *The Wake*, i amb

la mateixa parsimònia amb què s'havia mogut els darrers dies, va tancar el llibre i va anar cap a la porta.

—Qui és? En Cristo? —va fer mentre badallava.

—No, és en Robert —va dir la seva mare amb un bri d'esperança als ulls.

La seva mare no havia acceptat que ho haguessin deixat amb en Robert. Feia més de mig any que no es veien, no es trucaven, no es parlaven. Des del Sant Joan passat, i ella encara tenia l'esperança de recuperar aquell gendre de mirada franca i somriure radiant. El xicot ideal que qualsevol mare voldria per a la seva filla: un futur cardiòleg de matrícules d'honor a la universitat. Va ser llavors quan la Magda es va adonar que havia estat levitant en una espècie de campana de vidre on pensava que ho tenia tot resolt i on la sang no li bullia a les venes, sinó que s'havia glaçat, potser igual que el batec del seu cor, que en aquell moment es va disparar a més de dues-centes pulsacions per minut.

—Digue-li que no hi sóc —va xiuxiuejar la Magda.

—Però què dius? Li he dit que estaves llegint a l'habitació! —va contestar la mare, alterada.

—Doncs li dius que no el vull veure. No sé pas per què ha vingut fins aquí —va sentenciar ella, i va tornar a amagar-se a l'habitació on s'havia criat fins a acabar l'institut. Encara hi tenia pòsters de grups passats de moda, mocadors de la seva època *hippy* i fotografies de quan tenia acne i no es depilava. L'havia deixat tal com estava, perquè, quan hi tornava per festes o alguns dies a l'estiu, era com fer una regressió infantil i sentir que estava a casa, que era un altre cop una nena.

La Bel se la va mirar des de la fotografia de la platja de

Pals, la que havia estat amagada a Barcelona, dins la seva maleta, els darrers mesos, quan encara no sabia què fer amb la Bel ni amb la seva vida, ni amb totes aquelles toxines que li feien podrir la sang. Ara podia tornar a tenir-la a la tauleta de nit i, de tant en tant, mirar-se-la amb un somriure esvaït.

«Hauries de parlar amb ell. No et costa res. Un hola, què tal, m'alegro de veure't, i ja està», li va dir la Bel des de la fotografia. En realitat, era la seva veueta interior que parlava per boca de la Bel, perquè sempre havia estat molt hàbil per saber endevinar què li diria la gent que més coneixia. A vegades, fins i tot, la veueta s'extralimitava, ja que suposava què dirien en Robert o la Bel en una determinada situació, i la Magda havia deixat de fer o dir coses perquè la veu sempre feia suposicions que potser ells mai no haurien pensat.

En aquell moment, la veu de la Bel li deia que hi parlés, i la Magda sabia que en realitat era la seva mala consciència la que li deia que tanqués bé aquella relació de més de quatre anys amb ell. El seu cap li deia una cosa, però el seu cor, que s'havia tornat força mandrós per elaborar res que sortís de l'acomodament que duia darrerament, no ho volia. No tenia ganes d'enfrontar-se a cap dilema ni de sentir que els batecs se li acceleraven més del ritme tranquil que havia retrobat a casa seva, prop de la natura.

—Nena, no sé tu, però jo crec que has estat molt mal educada. Mira que ni convidar-lo a pujar... Ha vingut des de Lleida! —li va dir la seva mare obrint la porta de l'habitació d'una revolada. Allò era una de les coses que havia oblidat que li molestaven tant: que envaïssin la seva intimitat, així, sense ni tan sols trucar a la porta. A la re-

sidència de Lleida, qui volia entrar trucava. La tieta Dolores demanava si podia entrar. En Jan i en Giga sempre la cridaven perquè sortís de l'habitació quan havien compartit pis, mai no entraven. Per què la seva mare es creia amb tot el dret d'entrar al seu món sense avisar?

—Mama, són vint minuts en cotxe des de Lleida. Tampoc no s'ha herniat per venir —va contestar la Magda, i va tornar a ensorrar el nas entre les pàgines del seu llibre poc excitant, però que semblaven un gran refugi atòmic ara mateix.

—Tu mateixa, però a la gent no se la tracta així. Tal faràs, tal trobaràs —va contestar ella, com el savi de la muntanya que ha baixat a demostrar-te com n'estàs d'equivocat. I va tancar la porta.

I tot i que la Magda es repetia a si mateixa que no havia fet res dolent, sinó que havia estat conseqüent amb la decisió que havia pres sis mesos abans, hi havia un cuquet de remordiment que començava a ballar-li per la panxa. Tot el que havia deixat cap per avall mig any abans ho havia solucionat lentament: la seva relació amb els pares, amb en Cristo, amb els amics de Lleida que havia aprofitat per veure tot fent un cafè aquell Nadal. Fins i tot sentia que la Bel ja tenia un lloc dins i fora seu, que en podia parlar sense angoixar-se, potser deixant anar encara alguna llàgrima de tristor, però a poc a poc havia trobat el seu lloc. En Robert, en canvi, ara que la mort de la Bel ja no era un problema entre tots dos, no sabia on col·locar-lo. Finalment havia decidit posar-lo a la capsa d'objectes perduts, ja que, si ningú el reclamava, es quedaria allà per sempre agafant pols. Però en Robert s'havia auto-reclamat aquell dia de Nadal i la Magda va saber que a la

capseta dels objectes perduts ja no s'hi podria quedar gaire més temps.

Havia intentat tornar al Nirvana d'aquells dies de Nadal, però la sang ja tornava a circular amb força per tot el seu cos, el cor havia començat a bategar amb massa ímpetu des del moment que la seva mare havia dit: «És en Robert. Diu que t'ha de dir una cosa».

Feia temps que tenia una llista de coses per dir-li i una llista encara més gran de coses per preguntar-li: Com t'ha anat tot aquest temps? I què tal l'hospital nou? Has fet molts amics? Vius amb companys de pis o sola? Tens una nova parella? Perquè si la tens, que et bombin, perquè vas marxar per estar sola. Necessitava parlar amb ella; havia desaparegut de la nit al dia, com si l'haguessin arrencat de la seva pell, com un esparadrap que feia temps que hi estava enganxat. Ras! No havia tingut ni temps de comptar fins a tres; va ser de sobte, sense previ avís. La necessitava. Era la seva ànima bessona i de cop ja no tenia ningú amb qui estudiar els dies de cada dia, amb qui anar al cinema els diumenges, amb qui tenir una mirada còmplice entre els amics quan estaven al bar.

Per això va decidir, en un acte desesperat, fer aquell moviment semblant a la bogeria. Ella ho havia fet primer i tothom ho havia entès. Cap amic de Lleida l'havia criticada. A tothom li semblava molt normal que, sense dir res, hagués decidit traslladar el seu expedient acadèmic a Barcelona i marxar a viure-hi una temporada, deixar-los a tots sols i amb mil interrogants per respondre. Fins i tot en Cristo, amb qui ell mai no s'havia acabat d'entendre

perquè el trobava un tros de suro de poble, també l'entenia. Un dia, se'l va trobar a la porta del cine i li va dir: «Què bé que la Magda marxés, aquí hi ha tan poc per fer...!». Ell s'havia sentit petit, fins i tot menyspreat. No tan sols per ella, que era capaç de retallar-se de la fotografia com si no li fes gens de mal ni pena, sinó també per en Cristo: ell no era una persona que tingués poc a fer, que no fos ambiciós, que no tingués un projecte per a la seva vida. Aquelles paraules li havien fet tant mal, que potser, qui sap, va ser en Cristo qui li va donar la idea. Aquell «aquí hi ha tan poc per fer...» va començar a formar part dels dinars a la cantina de la universitat, de les rotacions a l'hospital, dels divendres de copes als carrers de la ciutat. I, a poc a poc, va elaborar un pla per a ell, per tornar a sentir-se el primer de la classe i no un figurant de segona fila a qui la Magda havia deixat enrere.

Aquell diumenge de vacances de Nadal, va agafar el cotxe i va fer el camí que tantes vegades havia fet els caps de setmana durant la carrera per acompanyar la Magda a casa o per anar a dinar amb els seus pares. Se sabia cada revolt de memòria: primer el pi on la Magda havia vomitat amb dinou anys tornant amb ressaca, després el bar on sovint paraven a fer un cafè i a menjar torrades perquè els agradava la llonganissa que hi tenien, després el caminet que s'endinsava a la plana i on havien acabat algun dia, amb el cotxe parat sota uns arbres fotent-se mà fins que un tractor havia fet sonar el clàxon per fer-los fora. Va sospirar mentre els records li recorrien les neurones a una velocitat de 120 metres per segon, segons havien estudiat a Neurologia.

Va arribar a mitja tarda. Encara es va quedar mitja

hora més dins del cotxe, davant del portal, pensant si havia comès una estupidesa de l'alçada d'un campanar; potser estava a punt de llençar tota la seva vida per la finestra. Però ho havia fet. Era allà. I ja no hi havia marxa enrere.

Va trucar al timbre. La veu de la Rita va sonar. Li era tan familiar que dues llàgrimes li van humitejar els ulls. Li va semblar que a ella també li havia fet il·lusió sentir-lo. Va esperar. Un, dos, tres, quatre, cinc minuts. Fins que la Rita va contestar a l'interfon:

—Robert, diu que no es troba gaire bé. Ja et trucarà en un altre moment... Et fa res?

—No... és clar que no. Però és que era important el que li havia de dir —va contestar ell, adonant-se que no havia previst aquella situació absurda.

—Rei, vols pujar a prendre alguna cosa? Un cafè? Una cervesa? Em sap greu que hagi fet tot aquest camí per a res...

—No, tranquil·la, cap problema. Aprofitaré per anar a veure la meva àvia —va mentir ell, mentre pensava que la Rita endevinaria que la seva àvia no era al poble, sinó a Lleida, a la residència on acostumava a passar els hiverns prop dels seus pares. Però ella no va contestar res més a part d'un «ah, doncs bona idea», i així va acabar la conversa.

Va pujar al cotxe, va posar la ràdio i va agrair que sonés l'Steve Aoki a aquelles hores. Com a mínim, li alegraria el dia. Mentre conduïa desfent el camí de tornada a casa, va començar a notar acidesa a l'estómac. No era una úlcera, ni que no hagués digerit bé els canelons de la seva mare aquell migdia. Era ràbia, una sensació d'impo-

tència que feia mig any que no sentia. La Magda sempre havia anat a la seva. I ell no feia més que ballar al seu voltant, com un cavaller de baix llinatge al servei de la seva reina. Potser aquell darrer moviment també l'havia fet per a ella. O no, potser era per a ell, per demostrar-se que ell també valia la pena, que també era capaç de deixar-ho tot enrere i començar una nova vida. Ja s'ho trobaria. Ell havia anat a avisar-la i ella no havia volgut escoltar-lo; així que, si acabava sent una sorpresa, ja no seria culpa seva.

Ara, en Robert desa la roba a l'armari. Pels finestrals de l'habitació entra un sol d'hivern, d'aquell que escalfa i et fa sentir que encara hi ha vida, tot i que la nit passada semblava que s'hagués congelat tot. El seu company de pis el crida:

—Robert, he fet cafè! En vols una mica abans de marxar?

—Sí, ara vinc!

Tanca l'armari, busca la carpeta amb els documents que certifiquen el començament de la seva nova vida. L'agafa i surt de la nova habitació del pis que fa dos dies que comparteix a Barcelona.

En Cristo aparca davant l'hospital i se'l mira:

—Mare meva, no t'angoixes tot el dia ficada aquí dins? —diu, contemplant l'imponent edifici, que li recorda una espècie de rusc d'abelles, amb mil finestretes i unes altres mil persones feinejant amunt i avall.

—Al final t'hi acostumes, es converteix en casa teva —li contesta ella, picant l'ullet.

—No sé com t'agrada tant el ciment. A mi em treus dos dies de l'aire lliure i ja m'ofego... —fa en Cristo, movent els cabells llargs d'un cantó a l'altre.

—No et pensis, jo també m'he arribat a ofegar força, aquí dins —fa ella, recordant algun episodi de la darrera rotació—. Però, al final, t'hi acostumes i et sembla normal sentir l'olor d'alcohol i iode cada dia.

Aquell matí a primera hora, en Cristo l'ha acompanyada a deixar la maleta a casa de la Dolorettes i després, al migdia, s'ha ofert a dur-la a l'hospital. Tenen reunió d'estudiants per a la distribució de les noves rotacions i la Magda està histèrica. Però tenir en Cristo al costat sempre la calma, com si fos part d'aquell paisatge diàfan, impertèrrit i serè de casa seva. La Magda sap que ella, per a en Cristo, és també com casa seva, i que per això no té gens de ganes de tornar-la a deixar anar. Quan passen més de dos dies junts, com aquell Nadal, es converteixen en una mena de bessons univitel·lins. Abans passava els dies amb la Bel, ara només són ells dos. Però els bessons, per créixer, també necessiten separar-se l'un de l'altre, de tant en tant.

—Que vagi molt bé, pujaré aviat a veure't! —li diu la Magda abraçant-lo amb força.

—Cuida't! I que no m'assabenti, jo, que tornes a fer de les teves per aquí... —li contesta ell estrenyent-la amb força, referint-se al darrer atac d'angoixa que va tenir quan començava a fer la rotació de Medicina Interna.

—Tranquil, està superat. Ara ja tot és costa avall.

La Magda veu com el petit Panda desapareix i ella es deixa engolir per aquell edifici de mil plantes. Quan entra, recorda el seu primer dia allà i com n'estava de perduda.

Ara saluda les noies de la recepció, alguna infermera veterana que ja coneix de les guàrdies. Se sap el camí a la sala de reunions de memòria. Allà els ha convocat la Sàmper, com cada inici dels rotatoris, per distribuir-los les noves especialitats on faran les pràctiques. Busca amb la mirada, per tots cantons, a veure si veu en Jan. Li ha dit que no podia quedar abans i que es veurien directament a l'hospital. Durant les vacances han parlat pel mòbil, s'han enviat missatges i, de tant en tant, han xatejat, i, a poc a poc, la seva amistat ha tornat a fluir de nou. La Magda té la sensació que tot el que va passar fa només un mes és una espècie de malson, i que ella i en Jan tornen a ser els de sempre, els col·legues perfectes per atendre els pacients que la Sàmper els indiqui.

En entrar a la sala de juntes es queda ben sorpresa, però. Tothom està dret, recollint els papers i corrent amunt i avall. La Magda recorda aquella mateixa situació a principi de curs i es vol fondre. Torna a fer tard? No pot ser: ha arribat a l'hora exacta!

—Cortés, sembla que li agradi fer entrades triomfals sempre que comencem una rotació nova! —li diu la Sàmper, *la Bisturí*, com encara l'anomenen entre ells, però amb molt més afecte des que va passar l'accident de la seva filla Irati; ara no se la mira amb la mateixa duresa de quan va entrar el primer dia de pràctiques a l'hospital nou. Sent que un cert afecte brilla en la mirada de la Bisturí, encara que no vulgui aparentar-ho. Des que va estar al seu costat consolant-la quan operaven la Irati i després visitant la noia cada dia fins que van marxar de vacances, la seva relació amb la tutora ha canviat radicalment.

—Perdó, però... No era a les quatre, la reunió?
—contesta la Magda totalment fora de lloc.

—No li va arribar la circular per correu? —li diu la Bisturí, seguint amb el seu habitual rictus sever que ara la Magda ja sap que és un estratagema.

—El correu... Merda, fa dies que no l'obro! —con-
testa ella, adonant-se que ha estat molt desconnectada.

—Doncs la reunió es va avançar una hora. Tinc una visita a un pacient programada que era impossible canviar. En fi, aquí té els papers de la nova rotació —li explica la Sàmper. I la Magda té la sensació que mig somriu.

—Hòstia!!! —crida la Magda sense creure's el que veu al paper—. Cirurgia? Puc fer el rotatori de Cirurgia aquests mesos?

La Bisturí somriu lleument, com si s'esperés aquella reacció seva. Quan va repartir les peticions dels diversos estudiants, va tenir en compte la dedicació i el compromís que havia tingut la Magda durant el darrer rotatori i, tot i no ser el seu estil, ha estat condescendent amb ella.

—La seva tutora serà la doctora Cardoner, de Medicina General —li explica la Sàmper—. Tot i així, tractant-se de Cirurgia, si hi ha alguna operació de Neurocirurgia que faci el doctor Ribes també podran assistir a quiròfan amb ell.

La Magda podria sortir volant, com un globus aerostàtic, de tanta alegria que irradia. Es gira i, entre els companys que han anat desapareixent per la porta, busca en Jan. Creua els dits perquè la Bisturí els hagi concedit l'oportunitat de tornar a treballar junts.

—Mira que et fas pregar per veure't! —fa en Jan, apareixent darrere seu.

La Magda es gira i, en veure'l, sent com la panxa con-

vertida en globus de felicitat comença a enlairar-la dos mil·límetres per sobre el terra. Se li tira als braços i ell l'abraça. En aquell moment, s'adona que sí, que era cert. Tornen a ser els de sempre, amb aquella abraçada sap que tot ha passat, i que són la Magda i en Jan que van connectar des del primer dia, sense malentesos ni sentiments extraoficials pel mig.

—Com és que no em vas dir que s'havia avançat la reunió? —li diu ella, riallera.

—És que quan dèiem de quedar abans pensava que ja eres conscient de l'hora, no ho sé, sempre has estat una addicta al correu, no sé què t'ha passat aquests dies.

—Desconnexió radical! —fa, tot arronsant les espatlles—. És el que acostumo a fer quan sóc al poble, ho sento. Va, digue'm que t'ha posat amb mi a Cirurgia; va, digue'm que sí, digue'm que sí!!!

—No... Em sap greu —li contesta en Jan amb un somriure trist.

—Què dius? No m'ho puc creure!! Vaig a dir-li que... —fa la Magda, de sobte, molt indignada, però en Jan l'atura, agafant-la del braç.

—Espera! No... L'hi vaig demanar jo.

—Com? —No s'ho pot creure. Són l'equip perfecte, ella i en Jan, en Jan i ella. Què li agafa ara?

—M'encantaria fer el rotatori amb tu de nou però... Però no vull fer Cirurgia. He demanat a la Sàmper d'anar a Psiquiatria.

—Perdó? —La Magda no entén res. Però, després de dos segons de mirar-se en Jan als ulls, les peces encaixen. En Jan, el que parla amb els pacients, el que s'interessa per com estan, el que sap anar més enllà de la seva mira-

da, el que parlant aconseguix que es deixin operar o que confessin per què no volen donar part de la medul·la a la seva germana. Tot quadra.

A poc a poc, la Magda s'adona que en Jan ha fet feina aquell Nadal. No és que s'hagi estat documentant, ni que hagi fet un treball sobre Cirurgia, ni tan sols que hagi fet mil fotografies de les que tant li agraden. Simplement ha pensat què vol i com pot encaixar tot el que ha fet fins ara amb la manera com és ell i per a què serveix. I ara s'adona que en Jan ha trobat la resposta que tant buscava.

—Me n'alegro molt, Jan! —fa, finalment, la Magda—. Segur que t'anirà molt bé en aquesta nova especialitat.

—Gràcies —li contesta ell, content, adonant-se que no ha calgut ni una simple explicació perquè ella entengés tantes cavil·lacions i anades endavant i endarrere.

—Escolta, i llavors... Qui tinc de companys de pràctiques? —li pregunta la Magda, ansiosa.

—La Júlia... La recordes? Va fer Trauma la passada rotació.

—La Júlia...

—Sí, la meva... —En Jan, de sobte, envermelleix una mica i la Magda lliga caps. La Júlia, és clar, l'ex d'en Jan! La tenia vista dels passadissos o d'algun dia que creuava amb ell quatre paraules, però hi ha tingut molt poc tracte.

—Ah, molt bé, perfecte. Li agrada la cirurgia? —li pregunta la Magda.

—Sí, força, ja ho veuràs, té un pols excel·lent. A les pràctiques amb els cadàvers sempre era qui millor suturava!

—Fantàstic. Vaig a veure-la, doncs, i així ens posem al dia.

—Espera, hi ha algú més —li diu en Jan, i sembla que

ella no l'entén—. A la teva rotació de Cirurgia, hi ha algú més.

—Ah, sí? Qui? Em pensava que érem només dos per rotatori.

—És un noi nou i per això la Sàmper ha fet una excepció. Acaba d'arribar a Barcelona. Mira, és aquell d'allà —li diu en Jan, assenyalant darrere la Magda.

I quan ella es gira, sent com el globus aerostàtic que tenia a la panxa es rebenta de cop i la fa caure de cap a terra.

—Hola, Magda, com estàs? —li diu en Robert, amb el seu somriure de dents perfectament arrenclerades.

—Us coneixeu? —se sorprèn en Jan.

—Bastant. Sóc en Robert —diu en Robert a en Jan, donant-li la mà. Després, es gira cap a ella:— És el que et vaig venir a dir per Nadal quan no vas voler baixar a veure'm. Vaig demanar el trasllat a Barcelona i l'únic hospital amb places lliures era aquest.

La Magda no pot articular ni una paraula, com si els seus dos mons acabessin de xocar de cop. Aquella encaixada de mans entre en Robert i en Jan era una imatge que el seu cap mai no havia processat. I, com a conseqüència de la col·lisió que s'acaba de produir dins seu, la sang comença a bullir-li a les venes, el cor se li accelera i els pulmons comencen a respirar a un ritme descompasat. Totes les peces que havien semblat encaixar tan bé abans de vacances, de cop, es desmunten. «Benvinguda de nou», fa la veueta dins seu, «ningú no va dir que la nova rotació seria fàcil».